

Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Wymienia elementy budowy układu ruchu
- Wymienia rodzaje tkanek mięśniowych
- Wymienia podstawowe składniki odżywcze
- Wyjaśnia pojęcie odżywianie się
- Wymienia elementy budowy układu pokarmowego
- Wymienia elementy budowy układu oddechowego
- Wyjaśnia pojęcie oddychanie
- Wymienia składniki krwi
- Wymienia elementy budowy układu krwionośnego
- Wymienia grupy krwi
- Wymienia elementy budowy skóry
- Wymienia wytwory skóry
- Wymienia elementy budowy układu wydalniczego
- Wymienia narządy zmysłów
- Wymienia elementy budowy żeńskiego i męskiego układu rozrodczego

Ocena dostateczna

Uczeń:

- Wymienia funkcje szkieletu
- Wymienia rodzaje połączeń kości
- Określa istotę odżywiania się człowieka
- Wymienia rodzaje zębów
- Określa funkcje elementów budowy układu pokarmowego
- Określa zasady zdrowego odżywiania się
- Określa istotę odżywiania się
- Charakteryzuje funkcje elementów budowy układu oddechowego
- Charakteryzuje budowę układu krwionośnego
- Określa funkcje składników krwi
- Wyjaśnia pojęcie odporność organizmu
- Charakteryzuje funkcje skóry
- Określa rolę wytworów skóry
- Określa funkcje elementów budowy układu wydalniczego
- Określa funkcje elementów budowy układu rozrodczego żeńskiego i męskiego
- Charakteryzuje budowę komórki nerwowej
- Wymienia elementy budowy układu nerwowego
- Określa rolę narządów zmysłów

Ocena dobra

Uczeń:

- Charakteryzuje budowę kości
- Zna zasady klasyfikacji kości
- Wskazuje i nazywa kości na modelu
- Charakteryzuje budowę tkanek mięśniowych i określa ich funkcje
- Wykazuje związek budowy zębów z pełnioną przez nie funkcją
- Wymienia etapy trawienia pokarmu
- Wyjaśnia różnice między oddychaniem tlenowym i beztlenowym
- Charakteryzuje proces wymiany gazowej w płucach
- Określa rolę przepony i klatki piersiowej w wentylacji płuc
- Wymienia podstawowe parametry krwi człowieka
- Wyjaśnia od czego zależą grupy krwi
- Wyjaśnia rolę układu limfatycznego
- Wymienia elementy budowy nefronu
- Wyjaśnia pojęcia bodziec, impuls nerwowy
- Wymienia elementy łuku odruchowego
- Wymienia rodzaje odruchów
- Określa istotę rozmnażania się
- Charakteryzuje budowę męskich i żeńskich komórek rozrodczych
- Wyróżnia elementy budowy oka i ucha
- Wymienia gruczoły dokrewne człowieka i określa ich funkcje

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Charakteryzuje kryteria podziałów stawów
- Charakteryzuje kryteria podziału mięśni szkieletowych
- Wyjaśnia co to znaczy wartość kaloryczna pokarmu
- Wyjaśnia co to jest podstawowy poziom przemiany materii
- Wyjaśnia na czym polega istota trawienia i uzasadnia niezbędność tego procesu
- Wyjaśnia na czym polega proces wchłaniania substancji
- Wymienia substraty i produkty reakcji utleniania biologicznego
- Wykazuje rolę krwi w transporcie tlenu
- Charakteryzuje mechanizmy odporności organizmu
- Charakteryzuje główne grupy krwi ze względu na występowanie antygenów i przeciwciał
- Wyjaśnia rolę szczepionek i surowic, podaje przykłady
- Charakteryzuje etapy powstawania moczu
- Charakteryzuje elementy budowy ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego układu nerwowego
- Określa różnice między odruchami warunkowymi i bezwarunkowymi
- Wyjaśnia rolę gruczołów dokrewnych

Genetyka

Przedmiotowy system oceniania
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z biologii kl. III

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Wyjaśnia pojęcie gen
- Wymienia elementy budowy DNA
- Podaje przykłady chorób genetycznych

Ocena dostateczna

Uczeń:

- Porównuje budowę DNA i RNA
- Wyjaśnia co to jest dziedziczenie i określa rolę DNA w tym procesie
- Podaje definicję I i II prawa Mendla
- Wyróżnia rodzaje podziałów komórkowych
- Wyjaśnia co to jest kod genetyczny

Ocena dobra

Uczeń:

- Charakteryzuje przebieg mitozy i mejozy
- Wyjaśnia pojęcia: allel, gen recesywny, gen dominujący, homozygota, heterozygota, genotyp, fenotyp
- Wymienia cechy kodu genetycznego
- Wyjaśnia co to jest krzyżówka genetyczna
- Wyjaśnia pojęcia chromosomy, chromosomy homologiczne, kariotyp
- Wyjaśnia pojęcia transkrypcja, translacja, replikacja

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Określa znaczenie procesów mejozy i mitozy
- Wyjaśnia chromosomową teorię dziedziczenia zgodnie z prawami Morgana
- Charakteryzuje kariotyp człowieka, określa różnice między kariotypem kobiety i mężczyzny
- Wymienia choroby dziedziczne sprzężone z płcią
- Rozwiązuje jednogenowe krzyżówki genetyczne
- Wyjaśnić praktyczne zastosowanie inżynierii genetycznej

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i nie spełnia wymagań określonych dla oceny dopuszczającej

Ocenę celującą uczeń, którego wiedza wykracza znacznie poza obowiązujący program nauczania, twórczo i samodzielnie rozwija swoje zainteresowania i umiejętności oraz bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach

Przedmiotowy system oceniania
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych z biologii kl. III

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- Praca domowa
- Odpowiedź ustna
- Kartkówki (obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji)
- Sprawdziany (obejmujące większą partię materiału lub cały dział)
- Testy diagnostyczne
- Prace dodatkowe (referaty, albumy, plakaty)
- Osiągnięcia w konkursach szkolnych i wyższego szczebla
- Aktywność na zajęciach

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej oceny rocznej o jeden stopień, jeśli w terminie tygodnia od podania oceny przewidywanej zgłosi do nauczyciela chęć poprawy tej oceny.

Na sprawdzianie przygotowanym przez nauczyciela, uwzględniającym wymagania programowe na ocenę o jeden stopień wyższą od proponowanej, uczeń winien uzyskać minimum 80% prawidłowych odpowiedzi. Ocena z poprawy nie ma wagi.